

Kai Moltke: Når jeg har ønsket en nærmere motivering for den danske delegations afstemning i spørgsmålet om visse forholdsregler over for Den sydafrikanske Union, hænger det jo sammen med den racediskrimineringspolitik, der nu i årevis er blevet drevet af det pågældende land. Jeg trækker sagen frem, fordi der under FN's samling forelå et forslag fra 4 afrikanske lande om at træffe effektive forholdsregler til at bringe denne politik endeligt til ophør.

Jeg har i de indlæg, som er blevet rettet imod dette forslag, set, at man var betænkelig ved de foreslåede forholdsregler, som strakte sig fra en afbrydelse af diplomatisk forbindelse og handelsforbindelse til boykot af skibs- og luftfart, og det er naturligvis også vidtgående forholdsregler at tage over for en medlemsstat. Man har endvidere henvist til, at der var tale om en indblanding i et lands indre anliggender.

Jeg kan ikke undlade at henvise til, at man næppe over for Den sydafrikanske Union kan tale om indblanding i indre anliggender, eftersom en del af det område, hvor racediskriminering gennemføres, juridisk og formelt er underkastet tilsyn af FN's formynderskabsråd. Endvidere udpegede man efter gentagne henstillinger fra formynderskabsrådet en undersøgelseskommission for at udvirke, at sådanne former for politik stridende mod menneskerettighederne og stridende mod FN's charter kunne bringes til ophør. Unionens eneste svar herpå var at nægte repræsentanter for formynderskabsrådet, dets udsendte delegation, adgang til at undersøge forholdene i sit eget område.

Jeg tror endvidere, man skal tage endnu et forhold i betragtning. Der er gjort indvendinger mod formuleringen „en fare for freden“, og jeg kan ikke undlade i samme forbindelse at gøre opmærksom på, at Den sydafrikanske Union under Congokrisen udmærkede sig ved på trods af alle generalforsamlings- og sikkerhedsrådsbeslutninger at levere bl. a. 7 piperjagere til regeringen i Katanga og endvidere i de seneste måneder har leveret et stigende kontingent af hvide frivillige til at kæmpe i modstrid med FN-beslutningerne på Katangaregeringens side.

Jeg ønsker derfor en motivering for, at

man fra Danmarks side under disse forhold stemte imod effektive forholdsregler over for Den sydafrikanske Union, subsidiært afholdt sig fra at stemme.

Udenrigsministeren (J. O. Krag): Det er i og for sig beklageligt, at vi i dag, netop i dag, da der foreligger så glædelige meddelelser om afslutning af krisen i Alger, skal beskæftige os med sørgelige tilstande i en anden del af Afrika; men disse sørgelige, til en vis grad kan man vel sige afskyvækkende forhold, der gør sig gældende i Den sydafrikanske Union, de er der, og vi kan hverken tie over for dem eller lade, som om de ikke eksisterer. Vi må tage stilling til dem. Dette er da også sket under behandlingen i De Forenede Nationer af spørgsmålet om racediskriminationen i Sydafrika, og det er også sket på en sådan måde, at Norden og Danmark tydeligt har givet sin afstandtagen til kende.

Der kan måske være grundlag for en debat om enkeltheder i den afstemning, der har fundet sted, jeg synes det i og for sig ikke; men hovedsagen er ganske klar, nemlig at 95 af De Forenede Nationers medlemmer, inklusive Danmark, inklusive alle de nordiske lande, ja, endog inklusive England, der indtil for nylig i Commonwealth var i forbund med Den sydafrikanske Union, klart har sluttet op om en afstandtagen. Det er sket ved en omtrent enstemmig vedtagen resolution. Resolutionsforslaget var fremsat af en række asiatiske lande, heriblandt Indien og Malaja, og det var formuleret som en fordømmelse, en brændemærkning over for hele verdensopinionen, af Sydafrikas apartheidspolitik.

Det ærede medlem mente, at man skulle gå et skridt videre, idet han er af den opfattelse, at der i De Forenede Nationer også burde have været flertal for et afrikansk forslag, som går langt videre, idet dette afrikanske forslag opfordrer landene til at overveje en række sanktioner, herunder afbrydelse af diplomatisk forbindelse, lukning af havne, lukning af lufthavne for sydafrikanske fly, boykotning af sydafrikanske varer, standsning af egen eksport til Sydafrika. Denne resolution kunne ikke samle flertal i De Forenede Nationer, ja, kunne ikke engang samle de afro-asiatiske lande